

nebo že se přičilo dobrým mravům, že mezi tímto jednáním žalovaného a mezi škodou, jí vzešlou právním zastupováním ve vyrovnávacím řízení, byla příčinná souvislost. Důkaz nepodařil se jí ani v tom ani v onom směru. V čase, když žalovaný navrhl zahájení řízení vyrovnávacího, byl nezpůsobilý platiti; podle §u 1 vyr. ř. a §u 68 konk. ř. byl tudíž oprávněn k tomuto návrhu. Že návrh tento učinil úmyslně, by žalující firmě způsobil útraty advokátského zastupování ve vyrovnávacím řízení, z obsahu spisů nikterak neplyne; tvrditi nelze ani, že žalovaný v době zahájení vyrovnávacího řízení věděl, že žalující firma dá se v řízení tomto zastupovati advokátem, neboť neměla k tomu zákonné povinnosti. Podobného ustanovení, jako § 41 c. ř. s. o povinnosti strany, ve sporu podlehnuvší, by odpůrci nahradila náklady rozepře, nebo § 394 ex. ř. o povinnosti strany, navrhnuvší povolení prozatimného opatření, by nahradila odpůrci útraty, řád vyrovnací neobsahuje. Žalující firma, uživši pomoci právního zástupce ve vyrovnávacím řízení žalovaného, musila vědět, že bude povinna, poskytnouti mu odměnu za jeho činnost v tomto řízení; škoda, která jí vzešla ve výši odměny, právnímu zástupci za tuto jeho činnost zaplacené, způsobena byla vlastním jednáním žalující firmy, z její vůle a z jejího vlastního rozhodnutí za tím účelem, by v řízení vyrovnávacím, podle zákona zahájeném a vedeném, hájila své zájmy a po případě snad i společné zájmy jiných věřitelů žalovaného. Z toho neplyne nikterak povinnost žalovaného, by zažalovanou pohledávku zaplatil žalující firmě.

Čís. 3654.

Pokud možno při odhadu nemovitosti za účelem vyměření povinného dílu použití realního odhadního řádu.

(Rozh. ze dne 27. března 1924, R I 213/24.)

P o z ů s t a l o s t n í s o u d stanovil hodnotu polovice domu, náležejícího do pozůstalosti, 101.677 Kč 95 h. Odhad byl proveden za účelem vyměření povinného dílu. R e k u r s n í s o u d zrušil usnesení pozůstalostního soudu a uložil mu, by po slyšení soudních znalců znova stanovil hodnotu polovice domu. D ů v o d y: Náleží-li do pozůstalosti jmění nemovité, jako v tomto případě, a jde-li o vypočtení povinných dílů nepominutelných dědiců, může se tak státi dle §u 784 obč. zák. a §§ 102 a 103 nesp. řiz. jedině soudním odhadem. V té příčině dlužno vyšetřiti pravou obecnou hodnotu polovice domu, do pozůstalosti patřícího, t. j. nynější skutečnou její hodnotu. Za takovou nelze pokládati odhadní cenu, soudními znalci vyšetřenou. Znalci určili jednak hodnotu stavby a pozemku u celého domu na 323.590 Kč 33 h, jednak hodnotu výnosovou dle přiznané činže při 4% kapitalisaci na 83.121 Kč 50 h a průměrem z toho pak vypočetli cenu obecnou 203.355 Kč 91 h a tudíž obecnou cenu poloviny do pozůstalosti náležejícího domu 101.677 Kč 95 h. Tato znalci vyšetřená cena nerovná se však právě hodnotě, t. j. nynější skutečné ceně polovice domu, jak zákon při vypočtení povinného dílu stanoví. Napadené usnesení uvádí ve svém odůvodnění, že

při odhadu bylo postupováno způsobem při oceňování nemovitostí pro soudní odhady předepsaným. V té příčině dlužno poukázati k ustanovení Šu 33 odhadního řádu pro nemovitosti býv. rakouské vlády ze dne 25. července 1895, čís. 75 ř. zák., dle něhož pro odhady v řízení nesporném neplatí ustanovení řádu pro soudní odhady, ocenění má býti provedeno dle volného uvážení soudcovského. (Výnos ministerstva býv. rak. vlády ze dne 30. června 1900 čís. 11.767.)

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Jde o odhad nemovitostí za účelem vypočtení povinného dílu. V zákonných předpisech, vztahujících se na tento odhad, totiž v §§ 784 až 789 obč. zák., v Šu 162 a v poslední větě Šu 167 nesp. říz. není uvedeno, podle kterých zásad mají býti odhadnuty nemovité části pozůstalostního jmění za účelem výpočtu povinného dílu nepominutelného dědice. Ani §§ 97, 102 a 103 nesp. říz., týkající se zřízení pozůstalostního inventáře, nemají těchto zásad. Na konci Šu 103 nesp. říz. jest jenom zmíněno stručně, že znalci mají udati přesně a svědomitě o b e c n o u c e n u věci podle doby zůstavitelovy smrti. Co vypočítati dlužno cenou obecnou, uvádí občanský zákoník v Šu 305 a podotýká v Šu 306, že jest jí dbáti při odhadech, není-li zvláštními předpisy stanoveno něco jiného. Aby hmotněprávní předpis o tom, co jest cenou obecnou (§ 305 obč. zák.), mohl býti proveden, totiž, by způsob, jakým jest jí vyšetřiti, mohl býti zjištěn, dlužno dbáti předpisů práva formálního, podle nichž jest po případě soudu postupovati. Takové formální předpisy obsahuje § 272 nesp. říz., poukazuje na procesní řád, jímž byl podle doby vzniku nesporného patentu obecní řád soudní ze dne 1. května 1781, čís. 13 sb. z. s., a na předpisy dražebního řádu. Sluší poznamenati, že dle čl. II. uvoz. zák. k c. ř. s. všude tam, kde je poukázáno v zákonech k soudnímu řízení ve sporných věcech, nebo když je předepsáno, aby třeba i s obmezením a změnami užito bylo řádného písemného nebo ústního procesu, na místo dotčených ustanovení nastupují předpisy první až páté části civilního řádu soudního (zákona ze dne 9. srpna 1895, čís. 112 ř. zák.), a že dle čl. I. uvoz. zák. k ex. ř. pozbyly platnosti veškeré předpisy o předmětech, jež upraveny byly exekucním řádem, pokud zákon tento nemá výslovné úchytky, což platí jmenovitě také ve příčině dražebního řádu ze dne 15. července 1786. Předpisy starého soudního řádu o odhadu (§ 201 kap. 17) jsou tedy nahrazeny civilním řádem soudním a obzvláště exekucním řádem, jenž otázku tuto upravuje v Šu 144, poukazem na zvláštní předpisy, jež budou vydány nařízením. Takovým nařízením jest nařízení ze dne 25. července 1897, čís. 175 ř. zák. o odhadu nemovitostí (reální odhadní řád). Odhadní řád tento platí sice v první řadě pro exekucní řízení, jest jej však dle Šu 33 obdobně používati i v řízení konkursním. Konečná věta tohoto Šu, dle níž při jiných odhadech jest používati předpisů pro ně platných, nevylučuje obdobného použití předpisů odhadního řádu tam, kde takových podrobných předpisů formálních není. Jaké jsou formální předpisy tyto, platné pro mimosporné řízení, bylo shora uvedeno, a plyne z toho, že tyto

předpisy neřeší otázku, o niž jde, a že odkazují vesměs ve spojení s předpisy civilního a exekučního řádu na reální řád odhadní. Dlužno však uvážit, že ani tento řád, jak by se snad na první pohled zdálo, neponechává konečného rozhodnutí znalcům, nýbrž ukládá ustanovení ceny odhadní soudu, což plyne obzvláště z jeho §u 31. Posudek znalců jest tudíž směrnicí, pomůckou pro soud, dle níž se má řídit; soud není však znaleckým posudkem vázán, nýbrž má sám s konečnou platností určit odhadní ceny, při čemž jest mu postupovati dle volného uvážení (§ 272 c. ř. s.). Ježto reální řád odhadní přihlíží ku všem poměrům za pravidelných okolností možným a směrodatným, bude ovšem konečné ustanovení ceny odhadní soudem zpravidla souhlasné s posudkem znalců, učiněným na základě řádného provedení předpisů reálního odhadního řádu. Není však soudu na základě jeho volného uvážení zabráněno, by nepřihlížel též k mimořádným hospodářským poměrům, na něž odhadní řád nepomýšlel, aby pak došel z takových důvodů — jež ovšem dlužno v soudním usnesení uvést — k jinému výsledku (viz též nař. min. sprav. ze dne 30. června 1900, čís. 11.767).

Čís. 3655.

Byl-li výrok rozhodčího soudu doručen dvakrát, lze se bránit proti každému doručení zvláštní žalobou pro zmatečnost.

(Rozh. ze dne 27.března 1924, R I 215/24.)

Výrok rozhodčích ze dne 2. září 1923 byl doručen prvnímu žalobci ve vyhotovení, podepsaném pouze jedním rozhodčím. Když podána byla o bezúčinnost rozhodčího výroku žaloba (spisová značka C I 152/23), byl rozhodčí nález doručen oběma žalobcům, tentokrát ve vyhotovení podepsaném všemi rozhodčími. Žalobci podali po tomto doručení znovu žalobu o bezúčinnost nálezu (C I 157/23). Žalovaný vznesl proti této žalobě námitku rozepře zahájené, již s o u d p r v é s t o l i c e zamítl, r e k u r s n í s o u d námitce vyhověl a žalobu odmítl.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Mylným je názor rekursního soudu, že v obou sporech jsou stejné jak právní důvod, tak i žalobní nárok. Žalobou C I 152/23 domáhají se žalobci bezúčinnosti výroku rozhodčího soudu, jehož vyhotovení dodáno bylo jen žalobci, nikoli spolužalující jeho manželce, a podepsáno bylo jedním rozhodčím, kdežto žalobou C I 157/23 uplatněna je bezúčinnost rozhodčího výroku, jehož vyhotovení bylo oběma stranám doručeno o několik dní později a bylo podepsáno třemi rozhodčími. Obě tato vyhotovení mají za základ jediný výrok rozhodčího soudu, přes to však pojí zákon již s dodáním písemného vyhotovení účinek vytčený v §§ 595 a 596 c. ř. s., t. j. možnost žaloby o bezúčinnost nálezu. To je patrné z druhé věty odst. čís. 3 §u 595 c. ř. s., jakož i z druhé věty druhého